

Szentháromság ünnepe után 3. vasárnap

► Ez 18,20–32

Akarsz élni?

A vasárnap jellege

A Szentháromság ünnepe utáni ötödik vasárnap Isten hívására irányítja figyelmünket. Az előttünk álló vasárnap témája az *Agenda* szerint: „Isten bűnösöket hív!” Textusunkban a bűnöst megtérésre és életre hívja. Az evangéliumban az elveszett bűnöst szólítja vissza magához – nem csupán hívja, hanem utána is megy, keresi őt, míg meg nem találja. Epistolai igéknben pedig Isten az ő örök dicsőségére hív bennünket.

A héten véget ért az iskolákban a tanév; sok helyen talán éppen ezen a vasárnapon tartják a tanévzáró istentiszteletet. Kezdődik a jól megérdemelt szabadság és pihenés. De vajon milyen szabadságot jelent ez? A valódi felszabadulást, az igazi örömet és a mély megpihenést Isten mellett találjuk meg: az ő bűnbocsánatában és új, örök életet ajándékozó kegyelmében, amelyet jó megragadni, s amelyre jó emlékezni a nyári szünetben is.

Amit a textusról tudni kell

A könyvet Ezékiel próféta írta, aki egy Jeruzsálemben élő papi családból származott. Ifjú korában az Újbabiloni Birodalom megtámadta Jeruzsálemet, s bár a város és a templom még nem pusztult el, sokakat – köztük Ezékielt is – fogságba vittek Babilonba. Itt kapta elhívását, hogy prófétáljon a fogságba

hurcoltaknak. Egyrészt vádolja őket, amiért megszegték az Istennel kötött szövetséget, másrészt figyelmezteti őket, hogy az első babiloni támadást egy második is követi majd, amely során Jeruzsálem és a templom is elpusztul. A rájuk váró ítéletet különféle jelképes cselekedetek, költemények – példázatok, allegóriák, vádbeszédek – segítségével tárja eléjük.

A 18. fejezetben Ezékiel egy közmondássá vált mondást idéz, amelynek megcáfolása a fejezet egyik központi témája. „Az apák ettek egest, és a fiak foga vásott el tőle?!” (2. vers) A nép úgy gondolta, hogy nyomorúságos helyzete elődeik bűnének következménye, ezért nem tartotta jogosnak saját szenvedését. Ezékiel azonban szakít a kollektív bűnhődés ilyen értelmezésével, és meghirdeti az egyén felelősségét. Az első húsz vers három generáció példáján mutatja be, hogy mindenki a saját tettei alapján részesül végül életben vagy halálban. A zsidók meg voltak győződve arról, hogy ők a „harmadik generáció”, akik maguk nem vétkeztek, hanem szüleik bűnei miatt szenvednek. Valójában azonban – ahogyan Ezékiel rámutat – ők ugyanúgy a második generációhoz tartoznak, mint ahogyan az elődeik is, és saját bűneik miatt van rajtuk Isten ítélete. A 21. verstől kezdve azonban a hangsúly az egyén életútjára kerül: a benne végbemehető változásra és annak következményeire.

Fontos látnunk, hogy az ember állapota nem statikus, hanem változhat. A bűnös megtérhet és

élhet, ugyanakkor az igaz is elbukhat és meghalhat. Ezért hangsúlyos a lutheri értelemben vett naponkénti megtérés, mert arra indít, hogy szüntelenül vizsgáljuk meg életünket, és tegyük fel a kérdést: ki az Istenünk?

A nép azzal vádolja Istent, hogy „nem következetes”. Ezékiel azonban megfordítja a vádat: épp hogy az ember útja nem következetes, hanem torzult. Isten viszont igazságos, ezért kínál valódi lehetőséget a megtérésre.

A perikópa megértése

„Az apák ettek egrest, és a fiak foga vásott el tőle?!” Miért mondhatták ezt az emberek? Először is, ez egyszerű kifejezése volt annak, ahogyan a valóságot tapasztalták. Megfigyelték az élet eseményeit, és arra a következtetésre jutottak, hogy a gyermekek valóban szenvednek a szüleik rossz döntései, bűnei miatt. Egy generáció gonoszsága kétségtelenül hatással van a következő generáció életére. E gondolatmenet szerint azonban, ha a múltat nem tudjuk megváltoztatni, akkor a jelenen és a jövőn sem változtathatunk – így pedig értelmetlenné válik minden próbálkozás. Nem lenne motiváció a változásra, és nem lenne értelme a bűnbánatnak sem. Bűnbánat nélkül azonban nincs evangélium, nincs megváltás, nincs remény.

Ezt a gondolkodást oldja fel Ezékiel a 4. versben: „Mert minden lélek az enyém: az apák lelke is meg a fiak lelke is az enyém.” Az ember tehát személyes kapcsolatban áll Istennel, és élete ezen a kapcsolaton alapul – nem pedig valamiféle személytelen, fatalista törvény uralma alatt áll.

Ugyanakkor az emberek azt is hitték, hogy Isten uralkodik minden felett, ezért a jelenlegi helyzetük miatt Istent igazságtalannak és következtelennek tartották. A fogságban élő nemzedék meg volt győződve arról, hogy szenvedésük az elődeik bűneinek következménye, és hogy ezért nem ők a felelősek. Erre válaszul hangzik el a kijelentés: „Annak a léleknek kell meghalnia, aki vétkezik.”

A 21. verstől kezdve azonban Ezékiel egészen más perspektívát tár fel: a változás lehetőségét. Isten a kezünkbe adta a szabadságot arra, hogy a megtérést és az életet válasszuk. Felszabadító felismerés, hogy a bűnös múlt nem zárja börtönbe sem a jelent, sem a jövőt. A gonosz ember elfordulhat a rossztól, s megtérhet minden bűnéből. Ugyanakkor az igazságban megélt múlt nem garantálja automatikusan az élet pozitív végkimenetelét. A lényeg az, hogy mindig van lehetőség választani. Nem vagyunk mechanikusan meghatározott lények, akik szükségszerűen elszenvedik saját vagy mások bűneinek következményeit. A döntés és a változás lehetősége mindig nyitva áll.

A mai fogyasztói társadalom folyamatosan azzal győzköd, hogy minden helyzetben választási lehetőséggel kell rendelkezünk – még a legjelentéktelenebb kérdésekben is. Nemcsak az olyan fontos kérdésekben, mint az oktatás vagy a munkahely, hanem az olyan apróságokban is, mint egy müzli fajtája vagy a zokni szárának hossza. Az állandó döntéskényszer jelenségére már külön kifejezés is született: döntési benutság (analízisparalízis). A folyamatos választási kényszer kifárasztja az embert.

Ez a szemlélet a kereszténységet is érinti már. Egyre nehezebb elfogadni az élethosszig tartó elköteleződést és a többi lehetőség kizárását. Sokan a kereszténységre, a Krisztusba vetett hitre vagy a gyülekezeti hovatartozásra úgy tekintenek, mint egy kipróbálható lehetőségre: ha beválik, maradnak, ha nem, továbbállnak egy másik közösséghez vagy valláshoz, amely jobban kielégíti vallási fogyasztói igényüket.

Ezékiel azonban arra hívja az embert, hogy felismerje: az Isten melletti elköteleződés, az ő akarátának követése szó szerint élet és halál kérdése. Isten a maga részéről megtett mindent. Nem olyan Urunk van, aki a halált kívánja, hanem aki elküldte egyszülött Fiát, hogy áldozata által bűnbocsánatot szerezzen, és megnyissa az utat számunkra az élet felé. Önmagát kínálja fel választási lehetőségeként.

Igehirdetési vázlat

Az ember felelőssége valóság

Nincs kollektív felelősség. Nem vádolhatjuk sem az elődeinket, sem nem háríthatjuk másra a felelősséget életünkért. Mi vagyunk azok, akik vétkezünk, és akikhez most Isten ítélete szól. Nekünk kell majd egyenként megállnunk Isten ítélőszéke előtt.

Van lehetőség a változásra

Nem a múltunk határoz meg bennünket. Isten nem pusztán a múltban elkövetett bűneinket nézi, hanem, hogy most mi – illetve ki – van a szívünkben. Nem az a döntő, hogy korábban kit követtünk, hanem hogy most kire szegeződik a tekintetünk, merre fordul.

A bűnös ember számára nyitva áll a megtérés lehetősége, Isten tárt karokkal fogadja a hozzá visszatérőt, a hazataláló elveszettet. Ugyanakkor valódi bűnbánatot vár: a régi élet elhagyását és a szívben-lélekben való teljes megújulást.

De ne felejtjük el azt sem, hogy az igaz is elbukhat, az igaz ember is elfordulhat Istentől, ezért ne legyünk elbizakodottak, hanem vizsgáljuk meg életünk, hitünk irányát, s naponként térjünk vissza az Úrhoz. Ma még vissza lehet térni az Úrhoz, ma még van rá idő, lehetőséged. De nem tudhatod, hogy meddig.

Isten nem a halált akarja

Isten nem az ítéletben, a büntetésben vagy a halálban leli örömét. Ő keresi az alkalmat arra, hogy hívjon téged, s felkínálja bűnbocsánatát és kegyelmét. Mindig kész visszafogadni. Az ítélet valóság, de Isten nem azt akarja, hogy meghaljunk, hanem hogy hozzá térjünk, és vele éljünk örökké. Ennek legnagyobb bizonyítéka, hogy elküldte Jézust, hogy ő szenvedjen helyettünk, és így tegyen igazzá minket. Érte elengedett minden ellenünk felhozott vádat, s azokra nem is emlékszük. A tartozás mind ki lett fizetve.

Térjetek hát meg, hogy éljete!

Isten felkínálja a lehetőséget, a döntés azonban a miénk. Ő hív, szólít és keres, de nekünk is akar-

nunk kell. Miért mennél a pusztulás felé, ha választhatod az életet? A döntés ma van. És ez komoly döntés, életre szóló kell, hogy legyen, mert az egész, sőt az örök életedet jelenti. Isten kizárólagosságot akar. A döntés a tiéd: megmaradsz a régiben, vagy Istenhez fordulsz?

Isten ma nem a múltadat nézi, hanem azt kérdezi: akarsz-e élni?

További javaslatok az igehirdetéshez

Lekciók

Lk 15,1–10; 1Pt 5,6–11

Énekek

EÉ 43, 45, 382, 422, 460; ZÉ 47; *Halld meg a hívdást, Jézusodét!*; *Holnap talán az ajkad néma már*; Agapé worship: *Szavak nélkül* (<https://youtu.be/r6ieyRm4Y8o>).

Illusztrációk

Az Ezékiel 1–33-at bemutató BibleProject animáció. Ha ezt az igét vesszük tanévzáró istentiszteleten, a gyerekeknek érdekes lehet felvezetőnek. (<https://youtu.be/fiOAFo4ESkE>)

Arra, hogy szeretünk kibúvókat, mentségeket keresni cselekedeteinkre

Az alábbiakban iskolai hiányzások indoklásának gyűjteményét tesszük közzé, amelyet diákok küldtek be, és a *Seventeen* magazinban jelent meg:

- A fiam orvosi kezelés alatt áll, és nem tudott testnevelést elkapni. Kérem, adjon neki!
- Igazolom Tom hiányzását január 28-án, 29-én, 30-án, 31-én, 32-én, 33-án.
- Kérem, bocsássa meg Danny létezését. Az apja hibája volt.
- Igazolom Timothy múlt heti hiányzását. Nem tudott beszélni, mert kirekedt.
- Igazolom Nancy itthon maradását. Az orvos

azt mondta, hogy a tüdeje túlságosan tele van ahhoz, hogy kitegye a lábát.

- Igazolom Margaret hiányzását a *testi* óráról, mert magán kívül volt.

Wayne Rice: *Fején a szöveget!*

Arra, hogy Isten mindig kész megbocsátani nekünk és helyreállítani minket

Szinte mindenki szereti a számítógépes játékokat. Az egyik legjobb a Microsoft *Flight Simulatora* (repülésszimulátor). A játék legtöbb változatánál választhatsz magadnak egy légcsavaras vagy egy sugárhajtású repülőgépet, és azt is kiválaszthatod, hogy Amerika 180 repülőtere közül melyikről akarsz felszállni, vagy melyikre kísérel meg a leszállást.

Csak miután többórás gyakorlás során elsajátítottad a leszállás tudományát, sikerül úgy landolnod, hogy ne törd össze a repülőgépet. Minden nagyon életszerű.

Nekiütközhetsz az Empire State Buildingnek New York Cityben, a Sears Towernek Chicagóban... A repülőd darabokra törhet a levegőben, átlépve a hangsebesség határát... Esetleg óránkénti 800 kilométeres sebességgel bemerülhetsz orral a Michigan-tóba.

A *Flight Simulator*ban a legnagyobb méretű még

az, hogy a gép mindig helyreállít. Mindegy, hogy mi történik, újrakezded az egészet.

Valahányszor repülőszerencsétlenséget szenvedsz, és megégsz, darabokra hullasz, vagy az óceánba csobbansz, a játék mindig újból összerak téged, és visszahelyez a kifutópályára, készen arra, hogy újra felszállhass.

Wayne Rice: *Fején a szöveget!*

Sok jó, illusztrációnak használható történetet olvashatunk dr. HAFENSCHER Károly *Lelkipásztor*-ban megjelent előkészítőjében (1973, 445–448. o.).

Felhasznált irodalom

HAFENSCHER Károly 1973. Szentháromság ünnepe után 13. vasárnap. Ez 18,20–32. *Lelkipásztor*, 48. évf. 7. sz. 445–448. o.

HORVÁTH-HEGYI Áron 2016. Szentháromság ünnepe után 3. vasárnap. Ez 18,20–32. *Lelkipásztor*, 91. évf. 5. sz. 196–198. o.

Jubileumi kommentár. A Szentírás magyarázata. Szerk. Bartha Tibor. 2. köt. Kálvin Kiadó, Budapest, 1972. Web: <https://biolka.ro/upload/Jubileumi%20Kommentar.pdf>.

WRIGHT, Christopher J. H. 2001. *The Message of Ezekiel. A New Heart and a New Spirit.* Inter Varsity Press, Downers Grove. (The Bible Speaks Today Series)

■ KUN-TÖRÖK ANETT